

Till Justitiedepartementet

Remissvar över betänkandet Straffansvar för deltagande i och samröre med kriminella sammanslutningar (SOU 2026:13)

Forum för levande historia delar utredningens grundläggande bedömning att den grova kriminaliteten utgör ett allvarligt hot mot såväl enskilda som samhället i stort och att den därför måste bekämpas med ändamålsenliga åtgärder. Myndigheten vill samtidigt betona vikten av att sådana åtgärder utformas på ett sätt som värnar rättsstatens principer, däribland skyddet för grundläggande fri- och rättigheter.

Myndigheten ser med viss oro på att de föreslagna bestämmelserna är förhållandevis brett utformade och därmed riskerar att få ett delvis oöverskådligt tillämpningsområde. Även om betänkandet behandlar konsekvenser för föreningsfriheten och enskildas rättigheter anser Forum för levande historia att analysen av förslagets konsekvenser i relation till andra fri- och rättigheter hade kunnat fördjupas ytterligare. Detta gäller särskilt i förhållande till barns rättigheter, inte minst mot bakgrund av att de föreslagna åtgärderna i betydande utsträckning kan antas komma att beröra personer under 18 år, både som utsatta för rekrytering till kriminella miljöer och som föremål för straffrättsliga eller brottsutredande åtgärder.

Utifrån myndighetens främjande uppdrag välkomnar Forum för levande historia även de delar av utredningen som betonar betydelsen av fortsatta brottsförebyggande åtgärder och vikten av en balans mellan straffrättsliga åtgärder och förebyggande insatser.

I övrigt avstår Forum för levande historia, mot bakgrund av myndighetens mandat och uppdrag, från att ta ställning till de rättsliga förslagen som sådana.

I detta ärende har överintendent Petra Mårselius beslutat. Projektledare Madelene Persson har varit föredragande. I beredningen har även avdelningschef Ann Bernes deltagit.

Petra Mårselius

Överintendent

Madelene Persson

Projektledare